

Читання – життєва стратегія

Бібліотека СНАУ

01.01.2024

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Наукова бібліотека

Читання – життєва стратегія

Аналіз анкетування студентів СНАУ

Суми-2024

УДК 028.5(047.3)

Ч 69

Укладачі: Кравченко Л. О.
Петрова Л. Д.

Видання містить звіт про проведене у бібліотеці СНАУ анкетування серед студентів усіх факультетів про активність читання художньої літератури, їхні книжкові уподобання та літературні смаки. Опитування було проведено у межах реалізації Стратегії розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія».

У межах реалізації Стратегії розвитку читання на період до 2032 року «Читання як життєва стратегія» перед бібліотекою СНАУ постала потреба визначити наскільки активно наші студенти читають художню літературу, чи зацікавлені вони взагалі читати та якими є їхні книжкові уподобання.

Для бібліотеки важливо, щоб студенти підвищували свій загально-культурний рівень, стимулювали свою творчу та читацьку активність і, звичайно, прислухалися до порад бібліотекарів. Бо наша робота спрямована не лише на задоволення інформаційних потреб користувачів, але і на формування їхнього літературного смаку, культури читання, читацької компетентності.

Для визначення стратегії роботи зі студентами щодо формування мотивацій до читання та підняття престижу книги, бібліотекою СНАУ було проведене анкетування.

Актуальність теми зумовлена важливістю підвищення культурно-освітнього рівня студентської молоді.

Мета дослідження: вивчити літературні вподобання студентів, їхні пропозиції щодо роботи бібліотеки для залучення студентів до читання художньої літератури.

Завдання дослідження обумовлене його метою і передбачає:

- отримання інформації за допомогою анкетування;
- опрацювання результатів анкетування;

вивчення зауважень та пропозицій респондентів щодо формування фонду художньої літератури та подальшої стратегії роботи бібліотеки.

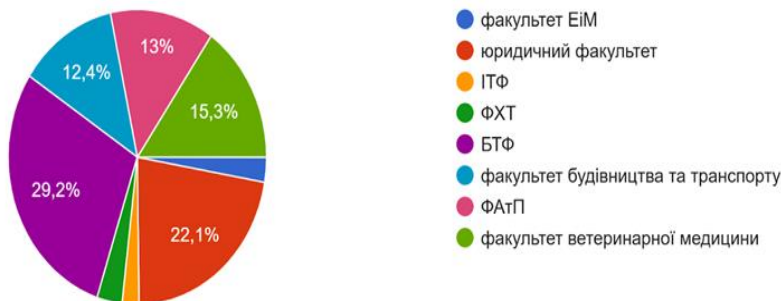
Учасники дослідження: студенти Сумського НАУ (476 респондентів).

Метод дослідження: анонімне анкетне опитування в Google Forms.

За результатами моніторингу, який представлений у вигляді моделей статистичних даних, 100% опитаних (476) **здобувачів вищої освіти розподілилися за факультетами:**

На якому факультеті Ви навчаєтесь:

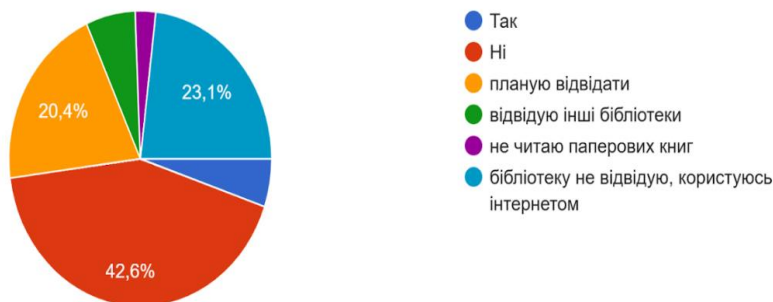
476 відповідей

При опитуванні найбільш активними виявилися студенти біолого-технологічного та юридичного факультетів, на другому місці - факультети ветеринарної медицини; агротехнологій та природокористування і будівельний факультет. Низьку активність проявили студенти факультетів: харчових технологій; економіки і менеджменту, інженерно-технологічного.

Чи відвідуєте Ви університетську бібліотеку?

476 відповідей

Запитання до респондентів **«Чи відвідуєте ви університетську бібліотеку?»** мало на меті визначити потребу в її послугах. Відповіді розподілилися таким чином: відвідували бібліотеку лише 5,3% опитаних, планують відвідувати 20,4%, відвідують інші бібліотеки 6,1%. Користуються лише Інтернетом 23,1% учасників моніторингу і не читають паперових книг 2,5%. Ймовірно низька відвідуваність бібліотеки обґрунтовується наявністю альтернативних джерел інформації або матеріалів для навчання, які студенти отримують за межами бібліотеки, а також те, що навчання проходить в онлайн-режимі та часті повітряні тривоги, які не дають змоги відвідати абонементи чи попрацювати в читальних залах.

Яку роль відіграє читання у Вашому житті?

472 відповіді

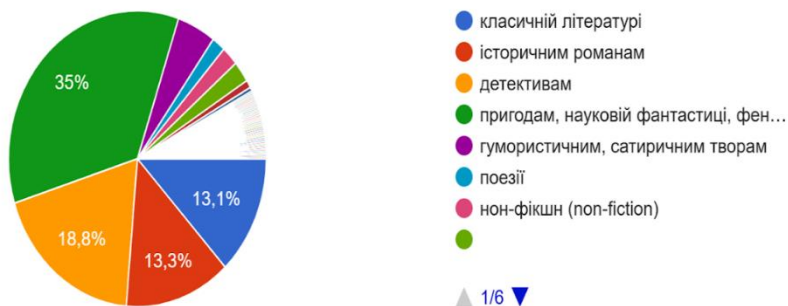

При проведенні дослідження на сформоване питання **«Яку роль відіграє читання у вашому житті?»** найбільша частина респондентів обрала варіант – для самовдосконалення і розвитку (48,5%) та як спосіб проведення вільного часу (30,1%), а (11,2%) студентів вважають що читання це один із засобів успішного навчання, тому що читання завжди займало провідне місце в структурі інформаційних потреб здобувачів освіти різних факультетів і курсів. І не читають художню літературу та не вважають за потрібне (7,4%) респондентів. Можливо це відбувається тому, що вони не мають вільного часу, а проводять його у віртуальному просторі, або вважають що читання художньої літератури не має вирішальної ролі при здобутті фахової освіти, а вільний доступ до мережі

Інтернет робить бібліотеку не такою важливою в ЗВО.

Книгам якого літературного жанру Ви віддаєте перевагу?

474 відповіді

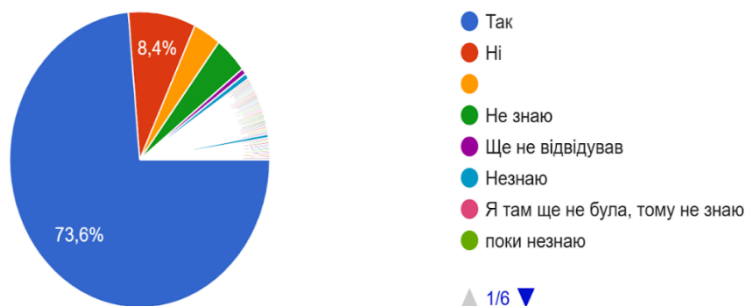
Надзвичайно різноманітна **жанрова тематика художньої літератури**, яку обирає молодь для читання. 35% студентів, що приймали участь в опитуванні, віддають перевагу науковій фантастиці, пригодницькому жанру та фентезі. На другому місці (18,8%) – детективи та історичні романи (13,3%). Класичну літературу читає 13,1% опитаних. Найменше студенти виявляють зацікавленість поезією, нон-фікшн, гумористичними та сатиричними творами. Були і такі поодинокі відповіді: читаю літературу про космос, книги по саморозвитку, медичну та наукову літературу для

підвищення

кваліфікації.

Чи достатньо, на Вашу думку, укомплектована художньою літературою університетська бібліотека?

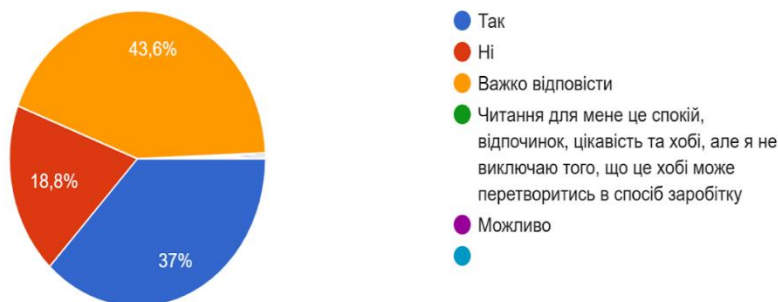
466 відповідей

Думки опитаних здобувачів освіти про наявну художню літературу в бібліотеці розділились таким чином: 73,6% респондентів вважають що у бібліотеці достатня кількість наявних книг і лише 8,4% - що недостатньо. А 17,8% опитаних не знають як забезпечена художньою літературою бібліотека. Очевидно що вони не переглядають рекламу книг на сторінках соціальних мереж та на сайті бібліотеки.

Як Ви вважаєте, чи є зв'язок між читанням і Вашою майбутньою кар'єрою?

473 відповіді

Учасники моніторингу висловили свою думку про те, чи є **зв'язок між читанням і майбутньою кар'єрою**. 37% впевнені, що є зв'язок між читанням і майбутньою кар'єрою; 43,6% студентів було важко відповісти на це запитання, а 18,8% впевнені що читання художньої літератури не допоможе їм зробити майбутню кар'єру. І лише 0,4% зробили для себе інші висновки.

Дані проведеного дослідження дають можливість стверджувати, що читання художньої літератури, як основи освітнього та естетичного задоволення не втрачає свого сенсу. Лише 0,2% респондентів дали відповідь що вони не читають художню літературу, в той же час можна

припустити, що певний відсоток студентів читає книги з власних бібліотек та інших бібліотек міста.

Було названо дуже багато творів української та зарубіжної літератури що сподобалась респондентам. **Доволі різноманітні жанри прочитаного.** Ось приклади деяких відповідей:

- Трилогія Шелбі Меґ'юрін — «Змія і голуб», «Кров і мед», «Боги й чудовиська»;
- Педро Кальдерон «Життя — це сон». Іван Нечуй-Левицький. «Кайдашева сім'я». Леся Українка «Лісова пісня»;
- І. Багряний «Тигролови»;
- «Мартін Іден» Дж. Лондон»;
- Френк Герберт «Дюна», Френк Герберт «Діти Дюни», Стівен Кінг «Кладовище домашніх тварин»;
- Маркус Зузак «Крадійка книжок», Оскар Уальд «Портрет Доріана Грея»;
- «Тигролови» Івана Багряного;
- Вірші Ліни Костенко.
- Стівен Кінг «Містер Мерседес».

Була відповідь і такого змісту:

«Я не можу читати книги в традиційному сенсі, але можу поділитися інформацією про багато творів». Ось деякі з них, які пропонує опонент:

Українська література:

«Захар Беркут» Івана Франка – класичний роман про боротьбу українського народу за свободу.

«Солодка Даруся» Марії Матіос – роман про важке життя села в Україні.

Зарубіжна література:

«1984» Джорджа Оруелла – антиутопія, що порушує теми контролю і свободи;

«Убити пересмішника» Гарпер Лі – роман про расизм і моральний вибір у південних штатах США;

«Прощай, зброє!» Ернеста Хемінгуея – класичний роман про війну і любов.

Сьогодні читацький світ збагатився новими іменами і творами, став складнішим і цікавішим. Студенти досить активно цікавляться українськими та зарубіжними літературними новинками.

Цікавими були думки опитаних про те, **що може зробити бібліотека для залучення студентів до читання художньої літератури**, ось деякі з них:

- В даний час це важко зробити, так як в більшості люди читають електронні книги, іноді це зручніше, або взагалі не читають;
- Бібліотека ніяк не зможе залучити студентів до читання художньої літератури. Потрібно розвинути культ книжок в Україні, щоб молодь цікавилася літературою;
- Все залежить від людини. Якщо вона не хоче читати то вона і не буде читати;
- Треба зробити вказівки на видному місці, куди треба йти щоб потрапити до бібліотеки;
- Створити привабливий простір;
- Студенти самі обирають читати їм чи ні;
- Можливо бібліотеці варто провести книжковий фестиваль на якому студенти зможуть ознайомитися з літературою. Також на фестивалі можна проводити опитування студентів і завдяки відповідям дізнатися, що саме студенти хотіли би бачити від університетської бібліотеки. Також можна створити книжкові клуби в якому будуть проводити обговорення певної літератури;
- Пропагувати, що художня література не тільки приносить задоволення, а й значно розширює

світогляд, що робить читача більш досвідченим;

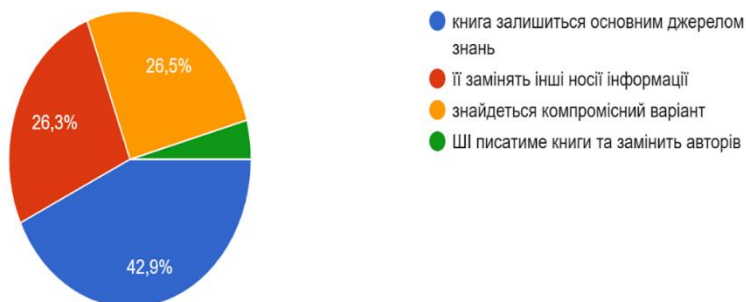
- Все залежить від людини. Якщо вона не хоче читати то вона і не буде читати;
- Створення затишних читальних зон з комфортними меблями;
- Використання сучасних технологій, таких як QR-коди для миттєвого доступу до електронних версій книг, або створення букчеленджів у соціальних мережах, де студенти діляться прочитаними книгами.
- Проведення зустрічей з відомими письменниками або поетами може зацікавити молодь і надихнути її на читання;
- Конкурси з читання, або якісь заходи та кавабрейки з книгою, та можливістю поспілкуватися. Також зустрічі та проведення лекцій в стінах бібліотеки по тій чи іншій книзі або суспільної теми;

- Викладачі мають рекомендувати книжки, котрі допомагали їм.

Побажання студентів будуть враховані при плануванні майбутньої роботи.

Ваша думка щодо майбутньої долі книги

468 відповідей

Висловили студенти і свою **думку про майбутню долю книги**. 42,9% вважають що книга залишиться основним джерелом знань, а що її замінять інші носії інформації висловилося 26,3% респондентів. «Знайдеться компромісний варіант» - таку думку висловило 26,5% опитаних, а що книги писатимуть ШІ та замінять авторів - лише 4,3%. Оскільки читання книг стимулює розумову діяльність людини, покращує творчий потенціал, покращує пам'ять та надихає на створення нових проектів, ідей або отримання будь-якого іншого

цінного досвіду – можна зробити висновок , що книга і надалі залишиться основним джерелом знань.

Враховуючи отримані та проаналізовані відповіді, бібліотека використає їх при плануванні та визначенні основних напрямків роботи в подальшому.

За підсумками дослідження підготовлено пропозиції та рекомендації, які спрямовані на залучення студентської молоді до бібліотеки:

- бібліотека розширить свою рекламну діяльність та буде інформувати про наявну художню літературу більш широко (на сторінках в соціальних мережах, на сайті бібліотеки);
- продовжить пошук нових форм культурно-просвітницьких заходів;
- перегляне підхід до організації книжкових виставок та полиць, віртуальних форм пропаганди книги;
- налагодить більш тісний зв'язок з кураторами груп та відділом з організації виховної роботи зі студентами СНАУ;

- систематично поповнюватиме фонд художньої літератури сучасними творами українських і зарубіжних письменників;
- при замовленні книг бібліотека особливу увагу буде звертати на твори української класичної літератури, та відомих сучасних українських авторів;
- створюватиме комфортні умови для перебування в бібліотеці, оновлюватиме дизайн приміщень;
- постійно підвищуватиме кваліфікацію співробітників;
- запланує роботу над проблемами вільного доступу читачів до літератури.

Отже, наукова бібліотека СНАУ продовжить активно вивчати інтереси читачів, їхні запити, з'ясовуватиме причини падіння інтересу до книги і буде робити все можливе для залучення студентської молоді до читання, як до життєвої стратегії.

ДОВІДКОВЕ ВИДАННЯ

Укладачі:

*Кравченко Любов Олексіївна
Петрова Людмила Дмитрівна*

Читання – життєва стратегія

Аналіз анкетування студентів СНАУ

Редактор: Л. Д. Петрова
Комп'ютерне верстання: Л. Д. Петрова

